

Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap

Project-Update 8 – juni 2021

Dit is een bericht in de reeks van reguliere project-updates vanuit het SIA-RAAK PRO project 'Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap'. Hierbij blijf je op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in het project. Het project ontwikkelt methodieken voor het op maat begeleiden van mbo-studenten in hybride leeromgevingen. In totaal zijn 9 partners bij het project betrokken, waaronder vier roc's.

Introductiesessies 'Op maat begeleiden van Wendbaar Vakmanschap' van start!

Het liefst zien we dat studenten zich ontwikkelen tot wendbare vakmensen. Ze leren het vak en ze leren tegelijkertijd wat het betekent om het werk en zichzelf als vakmensen beter te maken. Dat laatste noemen wij wendbaar vakmanschap. Dat vraagt pendelen in je begeleiding: tussen enerzijds aandacht voor het werk en anderzijds aandacht voor het leren. Heb je weleens moeite met het balanceren tussen "het werk" goed laten verlopen én oog houden voor het leren van je studenten? Meld je team dan aan voor de introductie 'Op maat begeleiden van Wendbaar Vakmanschap'.

Dit is de eerste alinea uit [de flyer](#) ontworpen om teams uit te nodigen mee te doen aan de zogenaamde introductiesessies. Al veel enthousiaste begeleiders hebben zich voor de sessies aangemeld. Na de zomervakantie zullen er 7 à 8 groepen van docenten en werkplekbegeleiders van verschillende roc's deelnemen aan een reeks van twee introductiesessies. Onderzoekers van het project zijn aanwezig om de introductiesessies te onderzoeken en verder te verfijnen. In 2022 worden de introductiesessies en de tools waarmee wordt geoefend tijdens de sessies voor iedereen toegankelijk. Teams van docenten en werkplekbegeleiders kunnen hier dan zelfstandig mee aan de slag.

Ervaringen met app om zicht te krijgen op het leren van studenten (Albeda)

Door Mark Peeters, docent, ontwerper & onderzoeker Albeda

Drie docent-onderzoekers/studentbegeleiders van Albeda Economie & Ondernemen (CEO) en een onderzoeker van het practoraat Leerwerkplaatsen hebben de afgelopen maanden uitgetest of ze met het gericht appen van studenten in de leerwerkplaatsen van CEO meer zicht zouden krijgen op wat studenten bezighoudt en hoe dit gebruikt kan worden voor het begeleiden van het leerproces.

Per docent-onderzoeker werden twee studenten tijdens het werken in de leerwerkplaats via appberichtjes geprikkeld om over hun beleving te communiceren. Daarvoor werden verspreid over de dag vijf geselecteerde korte vragen met vaste emoticons via de app verzonden. Studenten konden op de vragen reageren met beeld, audio, tekst of een combinatie daarvan. De appdata zijn tussentijds en achteraf geanalyseerd. De werkwijze is met de studenten geëvalueerd.

Inzicht in wat studenten bezighoudt is nodig om ze goed te kunnen begeleiden bij het leren. Een van de zaken die eerder bij het onderzoek Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap is opgevallen, is dat begeleiders een ander beeld kunnen hebben van wat er bij studenten speelt of wat er moet gebeuren dan de studenten zelf. Uit de praktijkproef bleek dat studenten het waardeerden als ze simpele en afwisselende vragen kregen en die gebruikten om 'vrij' hun eigen beleving te delen of uit te drukken. Daarbij kwamen punten van trots maar ook fricties van studenten aan het licht.

Het idee is om de app zo verder te ontwikkelen dat er tijdens de leerwerkplaatsperiode een studentenreis mee kan worden vastgelegd. De visuele en tekstuele cues van de studenten kunnen concrete input voor begeleidingsgesprekken geven, die op zichzelf meer naar voren worden gehaald in het leerwerkplaatstraject. Eén van de vervolgstappen is nagaan hoe de onderzoekskennis over het begeleiden richting wendbaar vakmanschap de app en het gesprek kan helpen vormgeven en versterken.

Volop doorwerking van het onderzoek: boekhoofdstukken, bijdrage Onderwijskennis.nl en symposium ORD 2021

Een belangrijk onderdeel van het project is de doorwerking van de ontwikkelde kennis naar de wetenschap én de beroepsonderwijspraktijk. Hier is het afgelopen half jaar veel aandacht aan besteed en heeft nog steeds onze volle aandacht. Zeker met het oog op het aflopen van het project eind dit jaar.

Zo is er door een bijdrage geleverd aan twee boeken in de vorm van twee boekhoofdstukken:

- Het Engelstalige wetenschappelijke boekhoofdstuk 'Pedagogic strategies at the boundary of school and work', geschreven door onderzoekers Anne Khaled, Marco Mazereeuw en Machiel Bouwmans, staat in het [onlangs verschenen](#) boek 'Developing Connectivity between Education and Work. Principles and Practices'. Hierin wordt de vraag beantwoord welke begeleidingsstrategieën begeleiders gebruiken tijdens het begeleiden van studenten in leersituaties op de grens van school en werk. Er zijn hiervoor 30 begeleidingsmomenten geanalyseerd. Het [continuüm van richten en empoweren](#) wordt in dit boekhoofdstuk gepresenteerd.
- Het Nederlandstalige boekhoofdstuk 'De ontwikkeling van wendbaar vakmanschap bij mbo-studenten', is onderdeel van het in oktober 2021 [te verschijnen](#) 'Handboek beroepsgerichte didactiek. Effectief opleiden in het mbo en hbo'. Onderzoekers Marco Mazereeuw, Anne Khaled en Annemieke van Duuren gaan in dit hoofdstuk in op de ontwikkeling van wendbaar vakmanschap bij mbo-studenten en bieden inzicht in wat docenten en begeleiders kunnen doen om die ontwikkeling te stimuleren.

Methodieken voor het op maat begeleiden van mbo-studenten

Methodieken voor het op maat begeleiden van mbo-studenten

In het lopende onderzoeksproject 'Ruimte voor Wendbaar vakmanschap' ontwikkelt de Hogeschool Utrecht (HU) samen met mbo-partners methodieken voor het op maat begeleiden van mbo-studenten in hybride leeromgevingen. Het project deelt al tools, middelen en modellen die bruikbaar zijn en via onderzoek worden geëvalueerd en verbeterd.

Dit vierjarig, praktijkgericht onderzoek startte in 2017 en loopt tot september 2021. Het onderzoek maakt een onderscheid in:

- [Leerprocessen tijdens werk](#)
- [Begeleiden op de grens van school en werk](#)
- [Leren werken en werkend leren](#)

Op de website '[Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap](#)' verschijnen regelmatig projectupdates over de ontwikkelingen binnen het onderzoeksproject. Zo vind je er, nu al, onder andere middelen om leerprocessen te monitoren. Dit helpt je in het besluit of ondersteuning of juist richting nodig is. Ook lees je over de ontwikkeling van een hulpmiddel voor analyse van je eigen begeleidingsstrategie als docent.

Op het onlangs gestarte platform [Onderwijskennis.nl](#), het knooppunt van en voor het onderwijs, wordt ons [onderzoeksproject Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap](#) prominent genoemd binnen het thema [Hybride leeromgevingen](#) in het mbo. Onderwijskennis.nl verbindt onderzoek en de onderwijspraktijk en beoogt dé plek voor de nieuwsgierige onderwijsprofessional te zijn. Het is mooi dat de resultaten van ons onderzoek via dit platform een grote doelgroep van praktijkprofessionals bereiken!

Tijdens de komende [Onderwijs Research Dagen 2021](#) (ORD), die online plaatsvindt van 7 tot 9 juli, geven onderzoekers Marco Mazereeuw en Anne Khaled een presentatie over het op maat begeleiden van leren in hybride leeromgevingen tijdens het papersymposium 'Innovaties door interactie in het beroepsonderwijs'.

Nieuwe projecthuisstijl

Een groepje van vier studenten van het Grafisch Lyceum Utrecht ontwierp voor ons onderzoeksproject een huisstijl inclusief een passend logo. Deze nieuwsbrief is één van de eerste publicaties in onze vernieuwde huisstijl. De komende periode zullen alle interne en externe documenten worden omgezet naar de nieuwe huisstijl.

Op de hoogte blijven?

Project-Updates

Twee keer per jaar houden we geïnteresseerden op de hoogte over het project. Meld je hiervoor aan [via de website](#).

Website

Meer achtergrondinformatie over het project is te vinden op onze website:

www.husite.nl/ruimtevoorwendbaarvakmanschap/

Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap wordt medegefinancierd door:

